

A SZAKÉRTŐI KÖZÖSSÉG FELHÍVÁSA A ZAJKIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEK MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK, VALAMINT A ZAJ- ÉS REZGÉSKIBOCSÁTÁS ELLENŐRZÉSÉNEK MÓDJÁRÓL SZÓLÓ 93/2007. (XII. 18.) KVVМ RENDELET NOVEMBER 29-TŐL HATÁLYOS ÁLLAPOTÁVAL KAPCSOLATBAN

Az **Optikai, Akusztikai, Film- és Színháztechnikai Tudományos Egyesület (OPAKFI)** Zaj- és Rezgéscsökkentési Szakosztálya évtizedek óta megrendezi a **Zajvédelmi Szemináriumot**.

A 2025. november 12-14. között megtartott rendezvényen a zajvédelmi szakma jelenlevő képviselői kerekasztal-beszélgetésen **tekintették át és értékelték az egységes európai zajszámítási eljárás (CNOSSOS-EU) bevezetésének, honosításának következményeit, valamint a jogalkalmazás szakmai és szakértői problémáit.**

A FELHÍVÁS ÉRDEMI TARTALMA

A „kerekasztal megbeszélés” résztvevői – a Szemináriumon jelen lévő mintegy **60 szakértő egyetértésével** – a **következő kéréssel** fordulnak a környezetvédelemért felelős tárca **döntéshozóihoz**:

Határozottan kérjük, hogy a magyarországi CNOSSOS zajszámítási eljárás stratégiai zajtérképezésen kívüli alkalmazása ne 2025. november 29-étől legyen jogilag kötelező érvényű.

Szakmai álláspontunk szerint a kötelező alkalmazás bevezetése **leghamarabb 2026. június 1-től** reális. Tisztelettel kérjük a Döntéshozót, hogy a 93/2007. (XII. 18.) KVVМ rendelet módosításának hatálybalépési időpontját 2025. november 29-ről **2026. június 1-re módosítani** szíveskedjen.

INDOKLÁS

Szakmai háttér rövid áttekintése

A honosítás jogszabálya¹ - amely 2025. június 2-án jelent meg -, a közösségi zajszámítási eljárás közúti és vasúti közlekedési zajra vonatkozó előírásait, valamint a számítási módszer alkalmazását nemcsak a stratégiai zajtérképek és az erre épülő intézkedési tervek készítése esetén, hanem minden közúti és vasúti közlekedési zajkibocsátás-számításra vonatkozóan kötelezővé teszi egy átmeneti, türelmi időszak után. Így az új egységes európai zajszámítási eljárást (CNOSSOS-EU) kötelező használni minden számítás (szakvélemény, hatástanulmány, beruházás tervezés, stb.), sőt a közúti és vasúti közlekedés zajkibocsátásának mérése esetén is. (Mindkét zajmérési eljárás során kötelező zajkibocsátás-számításokat is végezni.) Az átmeneti időszakot a jogalkotó 180 napban határozta meg.

A felkészülés nemcsak a stratégiai zajtérképeket készítő minisztériumi háttérintézmények számára jelent kihívást, hanem az összes olyan hatóságnak, vállalkozásnak és állampolgárnak is, akiket érint a környezeti zaj.

A felkészülés a szakértői társadalom számára **nemcsak a CNOSSOS-EU gyakorlati alkalmazásának szükség-szerű elsajátítását** jelenti, **hanem** azoknak a **feltételrendszereknek a kidolgozását**, gyakorlatban való **megvalósítását** és a mindennapi mérnöki gyakorlatban történő **biztosítását** is, amelyek egyáltalán **lehetővé teszik** a bonyolult számítási eljárások végrehajtásához **szükséges adatok beszerzését**, a számítás elvégzésére alkalmas **szoftverek megvásárlását**. Mindezt megfelelő szabályozási környezet tudja biztosítani.

Az említett jogszabályban megjelölt türelmi időszak ezekre nem elegendő!

¹ **13/2025.(VI.2.) EM rendelet** „A stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló **25/2004.(XII.20.) KVVМ rendelet**, valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításáról, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló **93/2007.(XII.18) KVVМ rendelet** módosításáról”

Részletes szakmai indoklás

A problémák sora a következő főbb témacsoportokban foglalható össze:

- Általános észrevétel: A szakértők hiányolták, hogy **nem készült** (vagy nem ismert) a vonatkozó előírások szerinti részletes **hatásvizsgálat** a szabályozás bevezetésére, amely vizsgálta volna a gyakorlati **megvalósítás teljes feltételrendszerét** – figyelembe véve pl. a számításokhoz szükséges **alapadatok rendelkezésre állását** és azokhoz való széles körű **hozzáférés lehetőségét**.
- Vasúti zaj: A vasúti zaj számításához szükséges igen szerteágazó **adatigényt** az adatszolgáltató (MÁV) a nagyforgalmú vasútvonalakra **térinformatikai rendszerben nem**, csupán **táblázatos formában** tudja biztosítani. Ez olyan nagy és nem rendszerezett adathalmazt jelent, amelyből jelen adottságok mellett az adatgazda sem tudja **a szükséges adatokat biztosítani** a szakértőknek.

A vasúti beruházások kapcsán az átmenő fővágányok esetében a MÁV Zrt. leghamarabb 2026. márciusában tudja a szükséges térinformatikai adatokat szolgáltatni. Amennyiben a szolgáltató nem térinformatikai, hanem csak „nyers”, táblázatos adatokat nyújt, azok feldolgozása az eddig megszokott idősükséglet három-négyszerese lesz, mivel sokkal több adatot kell manuálisan átvezetni. Ez rendkívüli, számottevő költség- és időnövekedést eredményez.

Az átmenő fővágányokon kívüli egyéb vágányok állomási, pályaudvari adatszolgáltatásai MÁV Zrt. részéről való átadása jelenleg bizonytalan, jelenleg nem lehet tudni, hogy mikor tudnak majd rendelkezésre állni akár a nyers adatok, táblázatok, akár a teljes körű térinformatikai adatok.

- Közüti zaj: A számításhoz szükséges közúti **adatok** átadása jelenleg **nem megoldható teljeskörűen** a települési tulajdonú utak kapcsán.

*Továbbá: a CNOSSOS-EU számítási eljárás szerint **nem kell (és nem lehet) figyelembe venni** a számítások során a **kopóréteg fizikai állapotát**, csupán annak típusát. Ez a hazai viszonyok közt **nem elhanyagolható tényező** akkor, amikor egy-egy konkrét útszakasz zajkibocsátását, minősítését végezzük el. A korábbi, most hatályon kívül helyezendő számítási eljárásunk kezelte ezt a problémát. Kérdéses, hogy kell eljárni ebben az esetben.*

- Zajszámítás végzéséhez szükséges szoftverek: A CNOSSOS-EU zajszámítási eljárás rendkívüli bonyolultsága és összetettsége miatt a feladat a korábban a szakértők által alkalmazott „kézi” (egyszerű, saját készítésű számítási algoritmusokat használó – pl. Excel) **módszerrel már nem végezhető el**. Így ettől kezdve bármilyen közlekedési zaj számítása esetén a stratégiai zajtérképek készítéséhez használatos **zajszámító szoftverek alkalmazásától nem lehet eltekinteni**. Bár novemberre elkészült az IMMI béta-verziója és a SoundPLAN számítások elvégzésére alkalmas verziója, tulajdonképp **nem volt eddig lehetőség a széles körű, gyakorlati tesztelésre**.

A megfelelő zajszámító szoftverek beszerzése a szakértők számára komoly anyagi terhet jelent, az eszközök ismeretének elsajátítása pedig további komplex, időigényes felkészülést igényel, amelyre a jelenlegi határidők nem biztosítanak lehetőséget.

- Hatóságok: Egyértelműen megállapítható, hogy jelen helyzetben nemcsak a szakértők döntő többsége, hanem a **környezetvédelmi hatóságok** (kormányhivatalok, önkormányzatok) **sincsenek felkészülve** sem szakmailag (nincs pl. erre vonatkozó gyakorlati képzés), sem a szükséges és nélkülözhetetlen eszközöket tekintve (szoftver) a bonyolult műszaki számítások ellenőrzésére – így a hatósági ellenőrző-jóváhagyó feladataik minimális szinten történő ellátására sem!
- Egyéb hibák, hiányosságok: Felhívjuk a figyelmet, hogy az alábbi **hibákkal is terheltek** a hamarosan hatályba lépő rendelkezések.

- A vasúti közlekedési zaj számításáról szóló 8. sz. melléklet 1.3) g) pontja vasúti hidak modellezésére nem alkalmas (az uniós módszerrel ellentétben hiányzik a híd típusától függő konstans érték hozzáadása a gördülési zajhoz).
- A vasúti közlekedési zaj számításához szükséges 13. sz. mellékletben hibásak a megadott középfrekvenciák, a 325 és 620 Hz középfrekvenciák helyett 315 és 630 Hz középfrekvenciák a helyesek. Érintett táblázatok: 5.1., 5.2., 5.3., 6.1., 6.2., 6.3., 6.4. és 6.5.
- A közúti közlekedési zaj számításához szükséges 12. sz. mellékletben a gyorsításra és lassításra vonatkozó $C_{R,m,k}$ és $C_{P,m,k}$ együtthatók hiányoznak a 4a és a 4b járműkategóriákra vonatkozóan.

Környezetvédelmi szakmai- és nemzetgazdasági károk kockázata

Amennyiben 2025. november 29-étől bármilyen közlekedési beruházás vagy létesítmény kapcsán környezetvédelmi engedélyezési eljárás, zajvédelmi számítást igénylő építési engedélyezés, vagy zajmérést is magába foglaló eljárás indul, úgy a CNOSSOS-EU magyarországi honosítású változatával szükséges elvégezni a modellezéseket. Mivel a modellek felépítése időigényes, a decemberben vagy januárban induló ügyek előkészítésénél már jelenleg is ezzel kellene dolgozni.

A fent részletezett szakmai indokok megalapozzák azt a megállapítást, miszerint **nem folytathatók le** a közlekedési beruházásokkal kapcsolatos **eljárások és ellenőrző zajmérések**, így azok megakadásának nagy a kockázata. **Állami nagyberuházások állhatnak le, és Magyarország eleshet a már lehívott EU-s forrásoktól.**

Az a tény, hogy a **hatóság** jelen helyzetben szakmai oldalról **nincs felkészülve** ezen a területen az engedélyezési, jóváhagyási feladatainak **megfelelő szintű ellátására**, erodálja általában a **hatósági munka presztizsét, tekintélyét**. Ez szélesre tárja a kapukat a megfelelő szakmai háttérrel nem rendelkező szereplők **előtt**, akik számára nem a szakmaiság, hanem a piacnyerés az elsődleges. Ennek eredménye lehet, hogy **megnő a környezet-veszélyeztető tevékenységek kockázata**, a valódi **szakértők kiszorulnak** a folyamatokból, és a szakmaiság csak hosszabb távon veheti vissza helyét a környezeti zajvédelemben.

ZÁRÓ GONDOLAT

A jogszabály **egyeztetési folyamatában** a zajszakértői társadalmat összefogó **Magyar Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozata** véleményében **már** jelezte aggályait a jogalkotónak, és kérte a tervezet ezen részének újragondolását:

- A jelenlegi számítási eljárások valóban megérettnek a megújításra.
- Azonban ezen új eljárás szerinti számítások **adatigénye rendkívüli mértékben** megnő, és a számítások elvégzése gyakorlatilag **csak zajszámitó szoftverek alkalmazásával** képzelhető el.
- **Nem látjuk biztosítottak** a számításhoz szükséges **alapadatok** – pl. vasúti zaj számítása – **elérhetőségét** sem.)
- Azon túl, hogy az erre az új feladatra történő átállás a **szakértők komoly (át)képzését igényli**, felveti azt a kérdést is, **szükséges-e**, hogy „egyszerűbb” zajvédelmi szakértői munka során is ilyen szerteágazó, rendkívüli adatigénnyel elvégezhető, **bonyolult számításokat kelljen minden esetben** elvégezni? Ez rendkívüli mértékben **megnöveli** a szakértői feladat elvégzésének **költségét és időszükségletét**. A fentieket figyelembe véve **aggodalmunknak adunk hangot**, hogy a közösségi zajszámitási módszert – még ha 180 napos türelmi idő biztosításával is – írjuk elő valamennyi környezeti zajvizsgálat elvégzéséhez. **Kérjük a tervezet erre vonatkozó részének átgondolását, újragondolását.**

A Szemináriumon résztvevő szakemberek szerint a Magyar Mérnöki Kamara véleményében szerepeltek – most már tapasztalatokra is épülten – megerősítést nyertek.

Amennyiben a határidő módosítására nincs lehetőség, **kérünk útmutatást** arra vonatkozóan, **miképp kezeljék** a szakértők a szakmai munkát gátló, felsorolt problémákat, hogy a zaj elleni védelem rendszerének működése ne szenvedjen kárt.

Fenti felhívást, javaslatot több érintett szervezetnek is megküldtük észrevételezésre, véleményezésre. Amennyiben megkapjuk ezzel kapcsolatos – egyetértést, vagy kiegészítést tartalmazó – visszajelzésüket, azokat is továbbítani fogjuk az Önök részére.

Az eddig beérkezett nyilatkozatok alapján, a fenti felhívás tartalmával egyetértő szakmai szervezetek:

Magyar Mérnöki Kamara – Környezetvédelmi Tagozat

Magyar Mérnöki Kamara – Akusztikai Tagozat

Magyar Út- és Vasútügyi Társaság

A SoundPLAN már tudja a hazai CNOSSOS előírást, a KTI tanúsítvány kiállítása napok kérdése.

A legfrissebb, 2025.11.14-én kiadott verzió minden érvényes U+M szerződéssel rendelkező felhasználó számára INGYENESSEN elérhetővé teszi a hazai előírásnak megfelelő adatbázisokkal rendelkező CNOSSOS számítási módszert. Azok számára pedig, akik nem rendelkeznek U+M-mel, kedvezményes frissítési lehetőséget kínálunk – forduljanak hozzánk bizalommal.

Üdvözléssel: Bite Pálné dr., ügyvezető

Vibrocomp Kft., H - 1118 Budapest, Bozókvar utca 12., Tel: + 36 1 3107292

**OPTIKAI, AKUSZTIKAI, FILM- ÉS SZÍNHÁZTECHNIKAI
TUDOMÁNYOS EGYESÜLET**

www.opakfi.hu; info@opakfi.hu

MEGHÍVÓ

Egyesületünk Vezetősége – szokásához híven – ez évben is megtartja

ÓÉV BÚCSÚZTATÓJÁT

2025. december 12-én, pénteken 16:00 órától

*Helye: **OPAKFI, Budapest, XI. Bartók Béla út 15/A. félemelet 16.***

Minden kedves Tagunkat szeretettel várjuk!

***Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és
békés, boldog Új Esztendőt kívánunk!***

Budapest, 2025.november

OPAKFI VEZETŐSÉG

